בהפשט נקט אגב אורחיה ולא צריך למילף יז] דמגופיה דפר יום הכפורים שמעינן דכתיב (ויקרא טז) ושרפו באש את עורתם ואת בשרם ואת פרשם לאיתקש עורם ובשרם לפרשם:

אלא למאן דל"ל דרב פפא מאי איכא למימר. ◦ ורב אדא בר אהבה דיליף לעיל לפון דמעכב בעולה מק"ו מחטאת והדר יליף אשם מדאיתקש לעולה יח] היינו למנוה למלוה בעולה כתיב ומיהא יט] מדאיתקש תרי זימני לעולה הוא דילפינן עיכובא באשם וא"ת דבפ' אמר להם הממונה (יומא דף לב.) משמע דקידוש ידיס ורגליס הכא בק"ו חוזר ומלמד בהיקש דקאמר ר"ש בן אלעזר ק"ו ומה במקום שאין טעון טבילה טעון קידוש מקום שטעון טבילה אינו דין שטעון קידוש כו' והדר קאמר מקיש פשיטה לגבישה מה לגבישה טעון קידוש אף פשיטה טעון קידוש וי"ל דהאי לא איקרי קדשים אלא גוף הקרבן דוקא:

בן בנו של ק"ו הוא כא]. וכולי האי לית לן למילף ולמיזל וקשה כיון דק"ו כא] הוא אמאי לא נילף שפיר כל כמה דמצינן למילף כי היכי דילפינן בג"ש אפילו הן מאה ויש לפרש כב] בן בנו של ק"ו הוא משום דמעיקרא הוא דמבעיא ליה אי דבר הלמד בק"ו חוזר ומלמד כג] בג"ש היאך בא להוכיח מדהוו בק"ו בג"ש שמלמדה בק"ו ע"י ק"ו א"כ אתה רואה לדון ק"ו ע"י ק"ו מדבר הבא בקל וחומר הלא זאת היא שאינה מלמדת בקל ומש"ה מסופק בה:

רבי יהודה אומר מטמאה בגדים בבית הבליעה. פי' בקונטרס דבמס' טהרות (פ"ח) משמע דלר"מ אחת שחיטה בעוף של חולין ואחת מליקה בקדשים מטהרות טרפותן מידי נבילה ולרבי יהודה זו וזו אינה מטהרת וא"ת נבילה בפרק אלו טרפות (חולין דף נו.) אמרינן רבי יהודה בדיק בידה ור' נחמיה בדיק במחטה ואי"ל מאן דבדיק במחטה למאן דבדיק בידה עד מתי אתה מאכיל נבילות לישראל נבילות ס"ד הא שחוטות ניהו מאי קשיא לרבי יהודה ולאי נבילות הויין כדמשמע הכא דשחיטת עוף אינה מטהרת וי"ל דלא הוי"ל למיפרך אלימא דרבי יהודה כיון דרבנן פליגי עליה: **מה נבלת בהמה שמטמאה במגע ובמשא כו'.** תימה מה לנבלת בהמה שאינה מטמאה בבית הבליעה וי"ל דעיקר טעמא דר"מ מהיקשא דזאת תורת הבהמה והעוף כלקמן פ' חטאת העוף (דף סט:) כדפי' בקונט': **מה מצינו בשחיטה של עוף שמכשרתה באכילה וכו'.** ולמי ולא היא תרוייהו משחיטת חולין גמרי פי' מליקת קדשים במה מצינו משחיטת עוף שאינה כי אם בחולין ושחיטת עוף של חולין בק"ו משחיטת בהמת חולין ותימה היאך גמר מליקת עוף משחיטת עוף מה לשחיטה שכן מכשרת בחולין ועוד קשה ליה דמליקת עוף משחיטת עוף גמר כב] דלמא משחיטה דבהמה גמר ונלאה לי דאם כן הוה גמר בק"ו כדגמר שחיטת עוף והיינו טעמא בקדשים מטהרות טריפתן מידי נבילה ולר' יהודה זו וזו אינה מטהרת ולר' יוסי שחיטה מטהרת ולא מליקה וכן מפרש יד] במסכת טהרות בפרק אלו עשרה דברים ד): **שחיטה מטהרת טריפה מטומאתה.** כדאמרינן בהעור והרוטב (חולין קכח:) וכי ימות מן הבהמה וגו' (ויקרא יא) מקצת בהמה מטומאה ומקצת בהמה אינה מטומאה ואיזו זו טריפה שחטה: **נבלת עוף** טו] **אינו מטמא במגע ובמשא.** מבחוץ דכתיב (ויקרא כב) לטומאה בה אין לך אלא האמור בה אכילה ולא מגע ומשא: **אינו דין שחיטה שחיטה מטהרת טריפה מטומאתה.** והשתא דקי"ל שחיטה דמטהרת בחולין מק"ו הדרא ומיגמרא אמליקה דקדשים בבנין אב: **מה מצינו בשחיטה שמכשרת.** לאכול בחולין ומטהרת טריפתה מטומאתה אף מליקה כו' טז]:

ה"ג

ונאמר להלן. בפר כהן משיח (ויקרא ד) ונאמר כאן בפר ושעיר של יום הכיפורים (שם טז) ואת פר החטאת ואת שעיר החטאת וגו' ואת עורתם ואת בשרם ואת פרשם: **מה להלן.** בפר כהן משיח: **ע"י ניחוח.** דילפינן מג"ש מעולה: **ק"ו.** כלומר מק"ו נלמד לפרש לך שאילה זו:

ה"ג **ומה היקש שאינו מלמד בהיקש כו'** ול"ג למד: **ג"ש המלמדת בהיקש** גרסי' ולא גרסי' למדה: **מדרב פפא.** וזאת תורת זבח השלמים כו' דפשט רב פפא מייתי לגזירה יז] שוה חוזרת ומלמדת בהיקש: **הניחא למאן דאית לי' דרב פפא.** דאמר בתר למד אזלינן **אלא למאן.** דאמר בתר מלמד אזלינן לא אשכחן גז"ש חוזרת ומלמדת בהיקש דהתם מעשר יז] חולין הוא המלמדה: **בגז"ש חבירתה.** מה שאין היקש עושה כן בהיקש חבירו: **מדרמי בר חמא.** סלא מורבכת חלות: **שאינה למידה מן ההיקש** גרסי': **מדר' יוחנן.** לא יאמר לפונה באשם משם למדנו שאין דבר הלמד בהיקש מלמד בגז"ש: **שאינה למידה בהיקש.** כלומר מן היקש: **מלמד בק"ו** יח]. כדאמר לעיל מק"ו ומה היקש שאינו למד מן ההיקש מלמד בק"ו גז"ש המלמדת מגז"ש חבירתה מדרמי בר חמא וכו': **וזהו ק"ו בן קל וחומר.** ק"ו זה שאנו מביאין כאן לדורשו בתורה ללמד ק"ו מק"ו אנו למידין אותו מדבר שאף הוא לא למדנוהו אלא בק"ו דהא מייתי לה מגז"ש המלמדת בק"ו והיא גופא לא ידעינן לה אלא ע"י ק"ו דבק"ו ילפינן לעיל: ופרכינן **בן בנו של ק"ו הוא.** אפי' היינו למידין אותו מדבר שלא למדנוהו ע"י ק"ו הוא כא] היה עלמו בן ק"ו שהרי בק"ו אנו למדין אותו כדאמרן לעיל בק"ו יז] ומה גז"ש כו' עכשיו שאף גז"ש שאנו למידין אותו ממנו לדורשה יא] בתורה אף היא לא למדה שתלמד בק"ו אלא מק"ו ונמצא שאתה מביא מדת קל וחומר בתורה מכח שני קלין וחמורין והו"ל בנו של בנו של ק"ו ובן בנו של ק"ו ולמאן כולי האי לית לן למילף ומיזל: **אלא.** לא תרביה מגזירה שוה המלמדת בק"ו דהיא גופה מק"ו אמיא לן אלא יליף ליה מהיקש המלמד בק"ו דנפקא לן ממתניתא דתני דבי רבי ישמעאל דגמרא גמר לה דדבר המלמד יב] בהיקש חוזר ומלמד בקל וחומר והשתא לא הוי אלא קל וחומר בן קל וחומר כי איך דלעיל דגזירה שוה מלמדת בקל וחומר מקל וחומר: **מטמאה בגיא הבליעה.** כדין נבלת עוף טהור דאין מליקת טריפה בקדשים מטהרת מידי נבלה והוא הדין נמי לשחוט עוף חולין טריפה מטמאה לרבי יהודה. שלא יג] מחלוקת בדבר לר"מ אחת שחיטת עוף של חולין ואחת מליקה בקדשים מטהרות טריפתן מידי נבלה ולר' יהודה זו וזו אינה מטהרת ולר' יוסי שחיטה מטהרת ולא מליקה וכן מפרש יד] במסכת טהרות בפרק אלו עשרה דברים ד): **שחיטה מטהרת טריפה מטומאתה.** כדאמרינן בהעור והרוטב (חולין קכח:) וכי ימות מן הבהמה וגו' (ויקרא יא) מקצת בהמה מטומאה ומקצת בהמה אינה מטומאה ואיזו זו טריפה שחטה: **נבלת עוף** טו] **אינו מטמא במגע ובמשא.** מבחוץ דכתיב (ויקרא כב) לטומאה בה אין לך אלא האמור בה אכילה ולא מגע ומשא: **אינו דין שחיטה שחיטה מטהרת טריפה מטומאתה.** והשתא דקי"ל שחיטה דמטהרת בחולין מק"ו הדרא ומיגמרא אמליקה דקדשים בבנין אב: **מה מצינו בשחיטה שמכשרת.** לאכול בחולין ומטהרת טריפתה מטומאתה אף מליקה כו' טז]:

ה"ג

עין משפט נר מצוה

יט א מיי' פ"ז מהל' פסולי המוקדשין הלכה ג:

גליון הש"ס

[גמ' דבר הלמד בקל וחומר מהו שילמד בהיקש. עי' לעיל דף יד ע"ב] :שם מאי איכא למימר תיקו. עיין לקמן דף נה ע"ב תוס' ד"ה מה עולה: תוס' ד"ה אלא ובו' ורב אדא בר אהבה. עי' לקמן דף נה ע"ב תוס' ד"ה מה עולה:

מוסף רש"י

ומה נבלת בהמה כו'. כדילפינן בגמ' מוכי ימות מן הבהמה: נבילת עוף שאין מטמא במגע ובמשא. אלא באכילה וכבית הבליעה, כדכתיב לא יאכל לעומתה בה, אין לך אלא האמור בה: אינו דין שתהא שחיטתה מטהרת כו'. וכיון דקי"ל בשחיטה מק"ו, ילפינן מליקה דקדשים מיהא בבנין אב, מה מצינו בשחיטה בחולין שמכשרתה באכילה כשאינה טריפה ומטהרת טריפתה מטומאתה, אף מליקה בקדשים המכשרתה באכילה כשאינה טריפה תטהר (לקמן סט. סט:):

שיטה מקובצת

מה להלן על ידי נתוח שלא בהפשט כו'. אלמא דדבר הלמד בג"ש מחוץ ומלמד בג"ש. ופ"ת דהיכי יליף מהכא דדבר הלמד בג"ש כו', דלמא דשאני הכא משום דיניהן לידרש לענין אלא בהפשט דאינו בא בג"ש בפר כהן משיח, אתי ניחוח בהיכי אגב גרדא דהוי הימנו ודבר אחר (ומלמדים) [ולמדים] הימנו. ועוד קשה דאלא בהפשט גופיה היכי יליף בג"ש בפר יום"כ מפר כהן משיח [הא] בפר כהן משיח גופיה לא מיתי הפשט בהדיא אלא יליפינן ליה בהיקש עור ובשר לקרבו ופרשו והיאך מחוץ ומלמד בג"ש, וי"ל דקושיא הדא מתרלה לתכתה המדמזינן דילפינן מיניה אלא בהפשט אע"ג דהתם מהיקשא הוא דאתא ס"ל ש"מ דדבר הלמד בג"ש מחוץ ומלמד בג"ש והוי ניחוח כמו דמיתי בגופיה לגבי הכי ונילף בג"ש לפר ושעיר יום"כ מפר כהן משיח, וכיון דילפינן מיניה ניחוח מהשתא נילף נמי אלא בהפשט מהתם דהוי הימנו ודבר אחר: ס"ל וי"ל דקושיא הדא מתרלה לתכתה דאדרבה לגבי אלא בהפשט הימנו ודבר אחר הוי דלא נילפינן ניחוח בג"ש מעולה כה] הלכך כי הדר ילף ניחוח בפר יום"כ בג"ש דדבר הלמד בג"ש ולא בהפשט אלא בהיקש עור ובשר לקרבו ופרשו ואיכא בג"ש דדבר הלמד בג"ש מחוץ ומלמד בג"ש ולא בהפשט אלא בהיקש עור ובשר לקרבו ופרשו ואיכא בג"ש דדבר הלמד בג"ש מחוץ ומלמד בג"ש. ועי"ל דאלא בהפשט לא ילפינן מפר כהן משיח אלא בגופייהו כמו דמביא בתוס' (ויקרא ה, יא) ואיתקש בשרם לפרשם ופע"ג (דכתיב) [ולא כתיב] קרבם מ"מ ניחוח מה פירשם אינו שורפם בפני עצמה בלא קרבם אף בשרם שורפם בעורם כה] והא דקאמר אלא בהפשט, אגב ניחוח נקט לה (לשון תוס' מהר"פ): **גזירה** שוה המלמדת בג"ש חבריתה וכו'. תימה דמה רגתת איכא שילמד בג"ש טפי מהלמד בהיקש, שהרי כמו שהקש אינו מלמד על הקש כך אין ג"ש מלמדת על הקש, ומה שב"ש מלמדת על מבריתה לאו משום דומר דמלמד אלא משום דג"ש נלמדת בקל, וי"ל דמוכח שפיר ונעשה ק"ו מן הכל, ומה הקש שאינו מלמד לא על הקש חבריו ולא על ג"ש, מלמד על ק"ו, ג"ש שאינה מלמדת על הקש מלמדת על ג"ש מבריתה אינו דין שלמדת על ק"ו (מהר"פ. ב"ש, כי"ב וג'): **גזרה** שוה המלמדת בג"ש חבריתה כו'. פ"ה מה שאין הבקש עושה כו'. וא"ת הא לא משום יפוי כח דלמדד הוא דג"ש מלמדת בג"ש אלא משום כח נלמד דלמד בקל. ומדע דכמו דאין היקש מלמד בהיקש כמו כן ג"ש אינה מלמדת בהיקש אע"ג דג"ש מלמדת בהיקש אלמא לא מלמד בקל. ומדע דכמו דאין היקש מלמד בהיקש כמו כן ג"ש אינה מלמדת בהיקש אע"פ שאינה מלמדת בהיקש אינו דין שתלמוד בק"ו, כיון שהיא עושה מה שאין היקש עושה שאינה מלמדת בג"ש ואע"ג דאינה מלמדת בהיקש כמו כן היקש אינו מלמד בהיקש: **בן בנו של ק"ו הוא.** כ"ל דה"פ בלומר אתה רואה לחוכים דבר זה בק"ו ג"ש שמלמדת בק"ו לא דעת רק מכח ק"ו לבעל, וא"ל אין לפשוט משם שהרי מה אתה משופק בתחלת דיבר ועל זה אנו דנין אם דבר הלמד בק"ו אם חוזר ומלמד בק"ו, וכיון שאתה עושה ק"ו מאותה מדה מג"ש שמלמדת בק"ו שזה הדבר עלמנו אתה למד לעיל בק"ו, א"כ כל עיקר דיבר דבר הלמד בק"ו שחוזר ומלמד בק"ו, ואם אינו מלמד בק"ו א"כ אין לחוליה כפה אומו בק"ו שבא מג"ש המלמדת בהיקש (לשון מהר"פ): **תוד"ה** מה נבלת בהמה כו' תימה מה לנבלת בהמה שאינה מטמאה בגדים בבית הבליעה. ועוד קשה דמנא ליה כה] דיליף מליקת עוף משחיטת עוף ושחיטת עוף משחיטת בהמה, דילמא יליף מליקה גופה ממה מצינו משחיטת בהמה, דכך הטובה מליקת עוף דקדשים כשחיטת בהמה בחולין. לכך נראה דעיקר טעמא דר"מ הן דשחיטה הן דמליקת העוף מטהרת [היינו] משום דאיתקש לבהמה מקרא דזאת תורת הבהמה והעוף (ויקרא יא), ואין משיבין על היקש. ומ"מ שפיר אמרינן מהכא דדבר המלמד בג"ש כה] חוזר ומלמד בבנין אב דמדמקנט הכא בבריית"מ ק"ו ולא נקט עיקר טעמא משום דאיתקש לבהמה דלא הוה אמר דדבר הלמד בק"ו חוזר ומלמד בבנין אב. ומכל הר"פ) דאלא בהפשט אלא בהיקש עור ובשר לקרבו ופרשו ואיכא בג"ש דדבר הלמד בק"ו חוזר ומלמד בק"ו ולא בהפשט אלא בהיקש עור ובשר לקרבו ופרשו ואיכא בג"ש דדבר הלמד בק"ו חוזר ומלמד בק"ו. ומדע דכמו דאין היקש מלמד בהיקש כמו כן ג"ש אינה מלמדת בהיקש אע"ג דג"ש מלמדת בהיקש אלמא לא מלמד בקל. ומדע דכמו דאין היקש מלמד בהיקש כמו כן ג"ש אינה מלמדת בהיקש אע"פ שאינה מלמדת בהיקש אינו דין שתלמוד בק"ו, כיון שהיא עושה מה שאין היקש עושה שאינה מלמדת בג"ש ואע"ג דאינה מלמדת בהיקש כמו כן היקש אינו מלמד בהיקש: **בן בנו של ק"ו הוא.** כ"ל דה"פ בלומר אתה רואה לחוכים דבר זה בק"ו ג"ש שמלמדת בק"ו לא דעת רק מכח ק"ו לבעל, וא"ל אין לפשוט משם שהרי מה אתה משופק בתחלת דיבר ועל זה אנו דנין אם דבר הלמד בק"ו אם חוזר ומלמד בק"ו, וכיון שאתה עושה ק"ו מאותה מדה מג"ש שמלמדת בק"ו שזה הדבר עלמנו אתה למד לעיל בק"ו, א"כ כל עיקר דיבר דבר הלמד בק"ו שחוזר ומלמד בק"ו, ואם אינו מלמד בק"ו א"כ אין לחוליה כפה אומו בק"ו שבא מג"ש המלמדת בהיקש (לשון מהר"פ): **תוד"ה** מה נבלת בהמה כו' תימה מה לנבלת בהמה שאינה מטמאה בגדים בבית הבליעה. ועוד קשה דמנא ליה כה] דיליף מליקת עוף משחיטת עוף ושחיטת עוף משחיטת בהמה, דילמא יליף מליקה גופה ממה מצינו משחיטת בהמה, דכך הטובה מליקת עוף דקדשים כשחיטת בהמה בחולין. לכך נראה דעיקר טעמא דר"מ הן דשחיטה הן דמליקת העוף מטהרת [היינו] משום דאיתקש לבהמה מקרא דזאת תורת הבהמה והעוף (ויקרא יא), ואין משיבין על היקש. ומ"מ שפיר אמרינן מהכא דדבר המלמד בג"ש כה] חוזר ומלמד בבנין אב דמדמקנט הכא בבריית"מ ק"ו ולא נקט עיקר טעמא משום דאיתקש לבהמה דלא הוה אמר דדבר הלמד בק"ו חוזר ומלמד בבנין אב. ומכל הר"פ) דאלא בהפשט אלא בהיקש עור ובשר לקרבו ופרשו ואיכא בג"ש דדבר הלמד בק"ו חוזר ומלמד בק"ו ולא בהפשט אלא בהיקש עור ובשר לקרבו ופרשו ואיכא בג"ש דדבר הלמד בק"ו חוזר ומלמד בק"ו. ומדע דכמו דאין היקש מלמד בהיקש כמו כן ג"ש אינה מלמדת בהיקש אע"ג דג"ש מלמדת בהיקש אלמא לא מלמד בקל. ומדע דכמו דאין היקש מלמד בהיקש כמו כן ג"ש אינה מלמדת בהיקש אע"פ שאינה מלמדת בהיקש אינו דין שתלמוד בק"ו, כיון שהיא עושה מה שאין היקש עושה שאינה מלמדת בג"ש ואע"ג דאינה מלמדת בהיקש כמו כן היקש אינו מלמד בהיקש: **בן בנו של ק"ו הוא.** כ"ל דה"פ בלומר אתה רואה לחוכים דבר זה בק"ו ג"ש שמלמדת בק"ו לא דעת רק מכח ק"ו לבעל, וא"ל אין לפשוט משם שהרי מה אתה משופק בתחלת דיבר ועל זה אנו דנין אם דבר הלמד בק"ו אם חוזר ומלמד בק"ו, וכיון שאתה עושה ק"ו מאותה מדה מג"ש שמלמדת בק"ו שזה הדבר עלמנו אתה למד לעיל בק"ו, א"כ כל עיקר דיבר דבר הלמד בק"ו שחוזר ומלמד בק"ו, ואם אינו מלמד בק"ו א"כ אין לחוליה כפה אומו בק"ו שבא מג"ש המלמדת בהיקש (לשון מהר"פ): **תוד"ה** מה נבלת בהמה כו' תימה מה לנבלת בהמה שאינה מטמאה בגדים בבית הבליעה. ועוד קשה דמנא ליה כה] דיליף מליקת עוף משחיטת עוף ושחיטת עוף משחיטת בהמה, דילמא יליף מליקה גופה ממה מצינו משחיטת בהמה, דכך הטובה מליקת עוף דקדשים כשחיטת בהמה בחולין. לכך נראה דעיקר טעמא דר"מ הן דשחיטה הן דמליקת העוף מטהרת [היינו] משום דאיתקש לבהמה מקרא דזאת תורת הבהמה והעוף (ויקרא יא), ואין משיבין על היקש. ומ"מ שפיר אמרינן מהכא דדבר המלמד בג"ש כה] חוזר ומלמד בבנין אב דמדמקנט הכא בבריית"מ ק"ו ולא נקט עיקר טעמא משום דאיתקש לבהמה דלא הוה אמר דדבר הלמד בק"ו חוזר ומלמד בבנין אב. ומכל הר"פ) דאל